

سیاست‌های تنوع فرهنگی حکومت شیعی آل بویه

www.ketab.ir

مهدی محمدی صیفار

سرشناسه	: مهدی محمدی صیفار / ۱۳۵۳.
عنوان و نام پدیدآورندگان:	سیاست‌های تنوع فرهنگی حکومت شیعی آل بویه / مهدی محمدی صیفار.
مشخصات نشر	: قم، انتشارات میراث ماندگار، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۳۹۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۸۵۷-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: تاریخ ایران، حکومت آل بویه.
رده بندی کنگره	: BF۴۳۱
رده بندی دیویی	: ۱۵۳/۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۱۲۵۴۹۶

نام کتاب: سیاست‌های تنوع فرهنگی حکومت شیعی آل بویه
 مؤلف: مهدی محمدی صیفار
 ناشر: میراث ماندگار
 نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱
 چاپخانه: دیجیتال
 قیمت: ۱۳۰,۰۰۰ تومان
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۸۵۷-۴
 تعداد جلد: ۵۰ جلد

مرکز پخش:

قم، ساختمان ناشران، طبقه سوم، پلاک ۳۱۸
 انتشارات میراث ماندگار: ۳۷۸۴۲۳۹۸ - ۰۲۵

فهرست مطالب

۱۷	 مقدمه
۱۹	 روش انجام تحقیق
۲۰	 ۱. روش های تحلیلی تحلیل مضمون
۲۱	 ۲. فرایند گام به گام تحلیل مضمون

فصل اول: تعریف مفاهیم

۲۵	 تعریف مفاهیم
۲۵	 ۱. فرهنگ (Culture)
۳۲	 ۱-۱. فرهنگ و اجتماع فرهنگی
۳۳	 ۲. سیاست (policy)
۳۴	 ۳. سیاست فرهنگی (Cultural Policy)
۳۶	 ۴. تنوع فرهنگی (Cultural Diversity)
۳۸	 ۴-۱. سطوح تنوع فرهنگی
۴۰	 ۵. الگو (Pattern)
۴۱	 الگوهای تنوع فرهنگی
۴۲	 (۱) الگوی همانندسازی (Assimilation)
۴۵	 (۲) الگوی نکتگرایی (Pluralism)
۴۹	 - رویکردهای چند فرهنگی گرایی
۴۹	 ۱. جمعیت نگاشتی (demographic)

- ۵۰..... ۲. فلسفه سیاسی - اجتماعی (political - social philosophy)
- ۵۱..... ۳. سیاست گذاری عمومی (دولت) (public policy)
- ۵۳..... ۳) الگوی وحدت در کثرت فرهنگی (Unity in Cultural Diversity)
- ۵۶..... ارزیابی الگوها
- ۵۸..... ۶. قوم (Ethnic)
- ۶۰..... ۷. اقلیت (Minority)
- ۶۰..... ۸. دین (Religion)
- ۶۶..... ۹. مذهب (Sect)

فصل دوم: بررسی تاریخی و جغرافیای زیستی اقوام، ادیان و مذاهب در قلمرو حکومت شیعی آل بویه

- ۷۱..... گذری کوتاه بر تاریخ حکومت آل بویه
- ۷۴..... اسامی حاکمان آل بویه و زمان حکومت آنها
- ۷۷..... مذهب آل بویه
- ۸۲..... اقوام، ادیان و مذاهب موجود در قلمرو حکومت آل بویه
- ۸۴..... الف) اقوام عمده موجود در قلمرو حکومت آل بویه
- ۸۴..... ۱. قوم فارس
- ۸۵..... - جغرافیای زیستی قوم فارس در قلمروی آل بویه
- ۸۷..... ۲. قوم ترک
- ۸۸..... - جغرافیای زیستی ترکها در قلمرو حکومت آل بویه
- ۹۰..... ۳. قوم دیلم و گیل
- ۹۱..... - جغرافیای زیستی دیلمیان و گیلها در قلمرو حکومت آل بویه
- ۹۲..... ۴. قوم کرد
- ۹۴..... - جغرافیای زیستی کردها در قلمرو حکومت آل بویه
- ۹۵..... ۵. قوم لر
- ۹۶..... - جغرافیای زیستی قوم لر در قلمرو حکومت آل بویه

۹۷.....	۶. قوم بلوچ.....
۹۹.....	- جغرافیای زیستی قوم بلوچ در قلمرو حکومت آل بویه.....
۹۹.....	۷. قوم عرب.....
۱۰۱.....	- جغرافیای زیستی قوم عرب در قلمرو حکومت آل بویه.....
۱۰۲.....	ب) ادیان، مذاهب و فرق موجود در قلمرو حکومت آل بویه.....
۱۰۲.....	۱. دین اسلام.....
۱۰۴.....	۱-۱ جغرافیای زیستی شیعیان در قلمرو حکومت آل بویه.....
۱۰۴.....	* تشیع در عراق.....
۱۰۴.....	کوفه.....
۱۰۵.....	بغداد.....
۱۰۷.....	بصره.....
۱۰۹.....	نجف.....
۱۰۹.....	کربلا.....
۱۰۹.....	حله.....
۱۱۰.....	سامرا.....
۱۱۰.....	واسط.....
۱۱۰.....	عمان.....
۱۱۰.....	* تشیع در ایران.....
۱۱۱.....	قم.....
۱۱۲.....	آوه.....
۱۱۲.....	ری.....
۱۱۳.....	کاشان.....
۱۱۳.....	اصفهان.....
۱۱۴.....	قزوین.....
۱۱۵.....	دیلم و طبرستان.....
۱۱۶.....	جرجان (گرگان).....

۱۱۶.....	مناطق لر نشین
۱۱۷.....	اهواز و خوزستان
۱۱۷.....	مناطق کرد نشین
۱۱۸.....	فارس و شیراز
۱۱۹.....	کرمان
۱۱۹.....	۱-۲ جغرافیای زیستی اهل سنت در قلمرو و حکومت آل بویه
۱۲۰.....	* اهل سنت در عراق
۱۲۰.....	بغداد
۱۲۲.....	کوفه
۱۲۲.....	واسط
۱۲۲.....	سامرا
۱۲۲.....	بصره
۱۲۳.....	عمان
۱۲۴.....	* اهل سنت در ایران
۱۲۴.....	ری
۱۲۵.....	اصفهان
۱۲۶.....	ساوه
۱۲۶.....	قزوین
۱۲۷.....	دیلیم و طبرستان
۱۲۷.....	اهواز و خوزستان
۱۲۷.....	کرمان
۱۲۷.....	همدان
۱۲۸.....	فارس و شیراز
۱۳۰.....	۲. دین زرتشت
۱۳۱.....	۳. دین مسیحیت
۱۳۳.....	۴. دین یهودیت

فصل سوم: تحلیل سیاست‌ها و مبانی

- گفتار اول) سیاست‌های تنوع فرهنگی حکومت آل بویه ۱۴۱
- ساختار اداری حکومت آل بویه ۱۴۳
- الف) سیاست‌های عمومی تنوع فرهنگی آل بویه (بدون در نظر داشت قوم، دین یا مذهب خاصی) ۱۴۶
۱. سیاست‌های مربوط به علم و علما (سیاست‌های فرهنگی) ۱۴۶
- ۱-۱. گرامی داشت علم و علما ۱۴۶
- ۱-۲. تشویق و حمایت از علم و علما ۱۴۷
- ۱-۳. احداث مراکز علمی (دارالعلم و کتابخانه) ۱۴۸
- ۱-۴. آزادی آموزش و فعالیت‌های علمی (تدریس، تحقیق، مناظره، تألیف و...) ۱۴۹
- ۱-۵. تشکیل انجمن‌های علمی و مجالس مناظره ۱۵۱
۲. سیاست‌های مربوط به بهداشت و سلامت ۱۵۳
- ۲-۱. توسعه زیرساخت‌های بهداشت و سلامت ۱۵۳
- احداث بیمارستان و تیمارستان ۱۵۳
- به‌کارگیری متخصصان در مدیریت، آموزش و تربیت نیرو ۱۵۴
- ۲-۲. برابری در رسیدگی به بیماران ۱۵۶
- ۲-۳. حمایت ۱۵۶
۳. سیاست‌های مربوط به کشاورزی ۱۵۷
- ۳-۱. اسکان کشاورزان در زمین‌های معطل ۱۵۷
- ۳-۲. نوسازی و توسعه زیرساخت‌های کشاورزی ۱۵۸
- ۳-۳. ترویج سایر محصولات کشاورزی ۱۶۰
- ۳-۴. نظارت و کنترل ۱۶۰

۴. سیاست‌های مربوط به کسب و کار.....	۱۶۱
۴-۱. توسعه کسب و کار.....	۱۶۱
۴-۲. بیمه بیکاری.....	۱۶۲
۵. سیاست‌های مربوط به توسعه و نوسازی شهری.....	۱۶۲
۵-۱. بازسازی، تعمیر و احداث درون شهری.....	۱۶۳
۵-۲. احداث و توسعه جاده‌ها و راه‌های برون شهری.....	۱۶۶
۶. رسیدگی به نیازمندان.....	۱۶۶
۶-۱. کمک به نیازمندان.....	۱۶۶
۶-۲. تعیین مقرری برای خادمان مسجد.....	۱۶۷
۶-۳. خیرات و مبرات سالانه به ایالت‌ها.....	۱۶۷
۶-۴. کمک برای آزادی زندانیان مالی.....	۱۶۸
۷. سیاست‌های مربوط به نظارت و کنترل.....	۱۶۸
۷-۱. نظارت و کنترل کارگزاران برای عدم کوتاهی در انجام وظایف.....	۱۶۹
۷-۲. جلوگیری از فساد و ایجاد امنیت اجتماعی.....	۱۷۰
۷-۳. عدم اجازه نفوذ به خواص.....	۱۷۱
۷-۴. عدم تبعیض در مجازات.....	۱۷۱
ب) سیاست‌های اختصاصی تنوع فرهنگی آل‌بویه (با در نظر داشت اقوام، ادیان و مذاهب).....	۱۷۲
۱. سیاست‌های مربوط به اقوام.....	۱۷۳
۱-۱. به‌کارگیری اقوام در نیروی نظامی.....	۱۷۳
۱-۲. حفظ تعادل میان دو هسته نیروی نظامی.....	۱۷۷
۱-۳. واگذاری مسئولیت دولتی به سران اقوام.....	۱۷۸
۱-۴. آزادی آداب و رسوم قومی.....	۱۷۸
۱-۵. رفتار یکسان با اقوام.....	۱۸۱
- صلح، مدارا و نیک‌رفتاری با اقوام.....	۱۸۱

مقدمه

تنوع فرهنگی همواره در جوامع بسیاری وجود داشته و امری طبیعی و تاریخی تلقی می‌شود. تنوع فرهنگی، جلوه‌ای از حیات فردی و جمعی زندگی انسان‌هایی است که مدت‌های مدیدی باهم زیسته‌اند و از این رو، چگونگی زیست آن‌ها با یک دیگر از دیرباز مطرح بوده است. گوناگونی فرهنگی به هر علتی رخ داده باشد (مهاجرت، جنگ، زیست محیطی و...)؛ ولی برای آن‌که انسان‌هایی با فرهنگ‌های متنوع بتوانند به شیوه‌ای سازگار در کنار یکدیگر زندگی کنند، از تکثرگرایی گریزی نیست. تنوع فرهنگی از دو جهت قابل بررسی است: یکی، گوناگونی فرهنگ‌ها در داخل یک کشور (مثل اقوام، ادیان، مذاهب و سایر خرده فرهنگ‌ها) و دومی، گوناگونی فرهنگ‌های جوامع در مقایسه با یک دیگر.

این مسأله در غرب، پس از جنگ جهانی دوم و مفهوم جهانی شدن که سیل مهاجران به کشورهای اروپای غربی و آمریکا آغازیدن گرفت، اهمیت خاصی پیدا کرد و بحث‌های متفاوتی درباره آن صورت گرفت و ادبیات جدیدی در اندیشه و عمل به وجود آورد. از جهتی، تنوع فرهنگی در فلسفه اجتماعی و سیاسی مطرح شد و در آن، اندیشمندان لیبرال کوشیدند تنوع فرهنگی را از حیث اصالت فرد یا جامعه بحث کنند. جهت دیگر، سیاست‌گذاری دولتی بود که پس از بازشناسی تفاوت‌ها و احترام به آن‌ها، این مسأله پیش آمد که باید چگونه با فرهنگ‌های متعدد رفتار کرد تا علاوه بر این‌که دولت‌ها دچار بحران‌های سیاسی و اجتماعی نشوند، به انسجام و هم‌گرایی اجتماعی نیز بینجامد.